

Kázání: 58. O skandálech a žernovu na krku

Kázání o naději a odpuštění

Kázání

O skandálech a žernovu na krku

1. čtení: Žalm 130

- 1 Poutní píseň. Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine,
- 2 Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby.
- 3 Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku?
- 4 Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň.
- 5 Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo.
- 6 Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru.
- 7 Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojné je u něho vykoupení,
- 8 on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí.

2. čtení: Lukáš 17, 1 - 10

- 1 Ježíš řekl svým učedníkům: „Není možné, aby nepřišla pokušení; běda však tomu, skrze koho přicházejí.
- 2 Bylo by pro něho lépe, kdyby mu dali na krk mlýnský kámen a uvrhli ho do moře, než aby svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných.
- 3 Mějte se na pozoru! Když tvůj bratr zhřeší, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu.
- 4 A jestliže proti tobě zhřeší sedmkrát za den a sedmkrát k tobě přijde s prosbou: ‚Je mi to líto,‘ odpustíš mu!“
- 5 Apoštolové řekli Pánu: „Dej nám více víry!“
- 6 Pán jim řekl: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře,‘ a ona by vás poslechla.“

- 7 „Řekne snad někdo svému služebníku, který se vrátil z pole, kde orál nebo pásal: ‚Pojď si hned sednout ke stolu‘?
8 Neřekne mu spíše: ‚Připrav mi něco k jídlu a přistroj se k obsluze, dokud se nenajím a nenapiji; pak budeš jíst a pít ty‘?
9 Děkuje snad svému služebníku, že udělal, co mu bylo přikázáno?
10 Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‚Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.‘“

Sestry a bratři,

to se jednou takhle Ježíš obrátí na své učedníky, podívá se jim zpříma do očí, zdvihne ukazovák a řekne:

„Opovažte se dělat nějaké skandály! A kdyby snad někdo chtěl, pak bude lepší, ještě dřív, než s tím začne, upevnit mu na krk pěkný kamenný límec ze Žernosek a hodit ho do Labe.“

Tak nějak by to Ježíš nejspíš řekl, kdyby místo po Galileji chodil a učil na lovosicku. V Žerno-sekách se sekaly žernovy, tedy mlýnské kameny, od nepaměti a Labe je hned vedle, sem to varování docela pasuje.

Představuji si, jak by se učedníci na ta tvrdá slova zastavili a trochu nejistě na Mistra civěli jelikož by hned nevěděli, jak to vlastně myslí. Někdo z nich by se možná trochu pochechtнул, jako že ironickou nadsázku pochopil, ale ostatní zůstanou mlčet a čekají, že to Mistr ještě nějak dovysvětlí.

Samozřejmě vědí, že ten velký šutr, s nímž je schopen pohnout pouze osel když mele mouku, je coby nástroj k popravě utonutím jen humorná nadsázka. A především: Ježíš, který odmítnul kamenovat ženu hříšnici, by určitě netopil muže skandálního. Možná někomu cuknul koutek úst, ale jinak všichni ti učedníci zůstali nezvykle vážní. Věděli, že tohle sice byl černý humor, ale ne pro rozveselení, nýbrž pro vážné zamyšlení.

„Dejte si na to velký pozor!“, dodá už jenom Ježíš a zanechá učedníky spolu s námi v přemítání o jaké skandály, kterým se máme stůj co stůj vyhnout, se to vlastně jedná.

V našem českém překladu sice čteme *„běda tomu, skrze koho přicházejí pokušení“*, ale proč tam vlastně nenechat to původní řecké slůvko skandalon? Myslím, že v současné době lidé spíš vědí, co je skandál, než co je pokušení. Navíc, pokušení se dnes bere vlastně jako docela nevinná záležitost. Máš pokušení na sladké? Šup sem s dortíkem, čokoládkou nebo sušenkou! Reklamy všude kolem nás pokoušejí prakticky bez přestání. Přece kvůli tomu nebudeme marketérům navlékat na krk mlýnské kameny!

Proto v Ježíšově řeči lépe sedí původní slovo „skandál“. Co je skandál? Stručně řečeno je to veřejná ostuda. To když se na veřejnou osobu provalí nějaké její nepřijatelné chování. Učedníci kolem Ježíše jsou v tomto smyslu veřejnými osobami. Proto si musejí dát velký pozor na to, co říkají, co dělají a jak se chovají k ostatním. Zejména k těm nepatrným – lépe přeloženo „bezvýznamným“ nebo jak se dnes rádo říká „obyčejným lidem“. Učedníci, stejně jako třeba politici, nesou za obyčejné lidi odpovědnost.

Na světě to totiž chodí tak, že když ti nahoře udělají skandál, ti dole si logicky řeknou: *„Všichni jsou stejný, každý myslí jen na sebe a svůj vlastní prospěch. Nejlépe je proto se na všechno vykašlat a dělat to jako oni, myslet hlavně na sebe a o ostatní se nestarat“*.

Pár takových skandálků učedníci v evangeliích skutečně natropili. Třeba když si jaksi v předstihu rozebírali ministerská křesla v očekávané Ježíšově vládě. Hádali se, kdo bude mít kancelář hned vedle Mesiáše a kdo bude naopak muset chodit přes celou chodbu.

Nějaký ten obyčejný člověk, kterého Ježíš s projektem Božího království předtím nadchnul, mohl při takové hádce jeho učedníků rychle schladnout a rozloučit se se slovy: „*Stejně vám všem tady jde jenom o moc a o výhody! Jste stejní jako všichni ostatní!*“

Koneckonců, nejednou v dějinách už to museli církevní hodnostáři, faráři a kazatelé od nejrůznějších reformátorů, kacířů a obyčejných lidí slyšet, a nejednou to byla pravda. Holt, je to skandál když se káže voda a přitom pije víno.

Není právě tohle také jeden z důvodů proč lidé v Česku církev nepotřebují nebo ji dokonce nesnášejí? Běda tomu, kdo dělá skandály! Běda tomu, kdo zneužije svého postavení k prosazení osobních výhod, k okatým projevům nadřazenosti, k odsuzování a dehonestaci druhých! Na takové chování jsou obyčejní lidé citliví. Věc Božího království pokoje, spravedlnosti a soucitu (a nebo také věc demokracie, rovnosti všech lidí před zákonem) tím pádem může šeredně utrpět.

Obyčejný člověk v důsledku chování těch nahoře na všechny buď zanevře a nebo si řekne „*když můžou oni, tak proč né já*“. A to je problém. Tady se totiž otevírají vrátka duše obyčejného člověka hříchu.

Jejda, zase takové příliš otřepané slovo. Kdo dneska v běžné řeči kdy použije slovo hřích?! Snad jen v případě, že se zdržím v cukrárně nepřiměřenou dobu a naláduji se tam namísto jedním indiánem ještě navíc několika věnečky a rakvičkami. Jinak je slovo hřích pro dnešního člověka nesrozumitelné.

Přeložme ho nějak jinak. Třeba zabloudění nebo dluh, tak nějak tomu rozuměli lidé v biblické době. Nejedná se o nějaký neurčitý pocit viny, ale o konkrétní prohřešek, konkrétní dluh vůči bližnímu, vůči člověku, s nímž jsem v jedné partě, v jednom městě, v jedné zemi, na jedné zeměkouli. Třeba když ho pomluví, ponížím, odsoudím, obelžu, okradu a tak podobně.

Nejhorší, co se může jakékoli společnosti přihodit, je, když se tohle bloudění stane standardem vzájemného chování. „*Když můžou ti nahoře, tak proč bych si dělal násilí.*“

Běda tomu, kdo dělá skandály protože pak obyčejní lidé ztrácejí motivaci i naději a upadají do bloudění a dluhů. Snadno pak vznikne roztržštěná společnost, kde se lidé ne a ne najít, kde si dluží vzájemné porozumění, sounáležitost i solidaritu. Tragická situace. Kdyby si byli bývali ti nahoře včas vzali na krk mlýnský kámen a skočili do moře, nemuselo to dojít tak daleko.

To se ale samozřejmě nikdy nestane a proto platí Ježíšova slova, že „*není možné, aby nepřišly skandály*“. Prostě to tak je. Moc a postavení s námi lidmi dělají často nepěkné divy. Co s tím? Co s tím, když špatný příklad těch nahoře způsobí, že ti dole zabloudí?

„*Když tvůj bratr zhřeší, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu.*“

Dej mu najevo svůj nesouhlas. Bloudění se nevyřeší tím, že nad zablouděným mávneme rukou. Tím mu nepomůžeme. Věc je třeba vykomunikovat. Možná právě to je na celé věci nejtěžší, protože naštvat se a do smrti s tím darebákem nepromluvit je pořád pro mnoho lidí jednodušší.

Horší je, když na vaši nabídku k rozhovoru mávne rukou on. To se pak nedá nic moc dělat. Ale když uzná svou chybu a když uznáš svou chybu i ty, pak už nezbyvá nic jiného, než co nejrychleji odpustit, vykročit z močálu nejistoty, předsudků a zlosti zase na pevnou půdu pod nohama, vymazat dluh, který se na kontě vzájemného potýkání nastrádal.

Jiné cesty, než jsou odpuštění a nový začátek, jednoduše není. Neexistuje žádný jiný zázračný proutek, který by rodinu, sbor, církev, společnost, svět jediným mávnutím napravil. Léčení vzájemných vztahů je dřina, náramná dřina. Navíc, když uvážíte, že podle Ježíše se má odpouštět

třeba sedmkrát denně!

Uff, vždyť jsme jenom lidi! Tohle sami ze svých zdrojů nedáme! Takový úkol s našimi malými zdroji nemůžeme zvládnout! „Dej nám více víry!“ křičí učedníci na Mistra jeden přes druhého.

Ježíš ale nesáhne do aktovky a nerozdá učedníkům formuláře k podání žádosti o dotaci víry. Nepožaduje prokazovat celkový obrat víry za rok, ani její příjem a výdej. Žádné účetnictví. Víra není záležitostí nějaké přehledné kalkulace, nedá se změřit ani zvážit. Vlastně ani nevíme, kolik jí máme.

Nepotřebujeme velkou víru, potřebujeme víru ve velkého Boha.

Víra je jako okno, skrze něž se díváme. Nezáleží na tom jestli je okno vysoké 20 cm nebo 2 metry. Zaleží na tom, kam se díváme. Jestli se díváme na Boha, kterého nám zprostředkoval Ježíš, na Stvořitele, jenž chce své stvoření včetně nás lidí přivést k původní harmonii, pokoji a sounáležitosti.

Záleží na tom, jestli se průzorem víry díváme do přicházejícího Božího království. Potom, i kdyby tím oknem bylo jen malinké dveřní kukátko, získáme přístup k množství energie, o kterém jsme nikdy předtím ani nesnili. Moruše, jež má neobyčejně hluboké kořeny, stejně jako zášť, pohrdání nebo nenávisť, se klidně přesunou třeba rovnou do moře, do moře zapomnění. Setkají se tam na dně s těmi, na něž kdysi vyšly najevo skandály, s těmi, kdo celý řetězec bloudění obyčejných lidí vyvolali a nyní tam leží hluboko s mlýnským kamenem na krku...

Ale kdež, co to povídám! Ježíš to s tím žernovem na krku přece nemyslel doslova, byla to nadsázka! Jestliže tedy tihle původci skandálů a pohoršení obyčejných lidí neleží na dně, pak i pro ně trvá naděje, že se změní a budeme jim moci odpustit.

A tohle se mi na evangeliu líbí. Nikdo není odepsaný navždy. Když se okýnkem víry podíváme správným směrem, vždycky je možnost nápravy, vždycky se můžeme změnit. Díky Bohu!

PeČ

SPCH 8. 8. 2021

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)